

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročilna značka

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolne naročnine se upravnica ne ozira. Vsaj dopolni naj se pošilja na uredništvo lista. Nefrankovana plačila se ne sprejemajo in rekvirirani se ne vračajo. Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
koncesij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncesija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštne-hranilniški račun št. 841.653.

Izhaja vsaki dan:

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 9. uri jutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tovarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sečani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglaš in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 7. zvečer. — Cene oglaš 16 st. na vrsto petič; poslanice, oznanice, javne zahvale in domači oglaš po pogodbi.

TELEFON Štev. 1167.

Pismo iz Rusije.

Kaluga, 16. nov.

Dne 9. novembra sem bil v nekem bogatem galanterijskem magazinu na glavni ulici in slišal sem tam tako-le togojenje:

»Iz tega dopisa razvidite, koliko resnice more biti v njegovih dopisih iz drugih mest! Ravno kar se mu dokazali, da se je v en dan petkrat debelo zlagal, pa že hiti, da z grdim pačenjem resnice sramoti našo sicer mirno Kalugo. Navzori smo bili na vsem razenjanji, vse se je zgodilo pred našimi očmi. Ni-li res tako?« — »Res je.« — »Vidite gausobo. To ni pošteno, to je gnjusna nesramnost.«

Razgovor je bil o »Ruskem slovu«, ki je v brzojavkah in dopisih obveščalo svet, češ, da je sam gubernator vodil dne 3., 4. in 5. novembra »črno sotajo« razenjalcev po ulicah Kaluge.

Ko sem se vrnil domov, sem našel na pisalni mizi »Edinost« ter sem čital v št. 304. od 4. novembra brzojavko »Petr. brzojavne agenture« od 3. novembra, kjer je rečeno med drugim: »V mnogih mestih je moralo poseči vmes vojaštvo, pri čemer je bilo mnogo mrtvih in ranjenih, tako izlasti v Kalugi.«

Prijel sem se za glavo in jednostavno nisem mogel umeti, kako je mogla »Petrograjska brzojavna agentura« dne 3. novembra vedeti in obveščati Evropo o tem — ko je resnica ta, da do 4. novembra ni bilo ob kaluškem ravnju ne mrtvih in ne težko ranjenih. To je bil le naveden pretep med narodno stranko in rubečimi izredniki, ki jim manifest od 30. oktobra ni zadostoval, ampak bi hoteli imeti republiko in nekateri celo — komuno. Dne 3. novembra je bil pretep v večih dimenzijah. Zmagali so »rubeči« ter raztrgali trobarvne zastave narodnih demonstrantov. Ali, kakor rečeno: to je bil le pretep.

Dne 4. novembra so se ponovile demonstracije obeh strank. Narodni demonstrantje so se zbrali v večem številu, ki so zapadli v beg »rubečim«, sestojajočim večinoma iz dijakov, in nekaterih drugih elementov, hrepenečih po »urediteljskem sobranjstvu«. Mladina se je razkropila po mestu. Dvojica dijakov je pristopila k množici kmečkega ljudstva na »Novem trgu«, kjer je neki »raznošček« razdaljaj carski manifest. Jeden dijakov se je nekako nesposojljivo in nepriстойno izrazil o manifestu, češ: »Jaz, ti, car, vsaki svobodni državljani svobodnega naroda more izjaviti take — lastiče! Živela svoboda!«

Nekdo sredi množice je zavpil: »Bij, brate, buturmana!«

Množica se je vzvalovila, zašumela je. Dijaka sta bežala v bližnji magazin, množica za njima. V 5 minutah je bil magazin razdejao. Dijaka pa sta se rešila, odevša se z nekima meščanskima plaščema in kapičama, čez dvoršče. Mrtvih ni bilo. Rečarji,

konjeniki in pehota se niso vmešavali. Izgrednike je razganjala samo policija. Po mestu je bil zavladal strah, vendar se je mislilo, da je »rasprava« končana.

Ali dan 5. novembra je bil bolj strašen. V jutro že so začele demonstracije — »rubeči« in narodne. Rubeči so iz neke gostilne ustrelili na narodno »procesijo«. Na to pa je silno zavrelo v »procesijo«. Mestna in kmečka množica je začela povsodi iskati »rubeče«, kjer jih je le slutila. Razbila je okna in razmetala pohištvo v dotični gostilni, v dveh magazinih, na stanu nekega odveta, na neki muzikalni šoli in potem tudi v »zemstvu« (v deš. palači), ali tu le okna. Toda, vse te 3 dni, 3., 4. in 5. novembra, ni bilo nobenega mrtvega. Ranjenih je bilo okoli 20 oseb, od katerih je eden — neki bivši dijak — umrl 3 dni potem na dobljenih ranah.

Še le 6. novembra je dobil načelnik gubernijske pravice za proglašanje mesta z okolice »na vojeonom položaj«. In nasenkrat je utihnilo vse. Po mestu so hodile patrulje redarjev, konjenikov, pehota. Kaluška »revolucija« je menda končana. Bil sem nje očiščeno. V mnogih krajih so bili dogodki bolj krvavi, nego v Kalugi.

Pri vsem tem je uganjka, ki nam jo je dala »Petrogr. brzojavna agentura« — temna. Mnogo tej uganjki podobnega razjasni »historija«. O mnogem, kar čutimo in slutimo, ali ne vemo do dobrega, ne moremo in ne smemo govoriti sedaj. »Rubeči« čuvajo nekoga, ker vedo, da so jim drzno roke razvezane, dokler je on ves v njihovi mreži.

Naši republikanci, nezadovoljni s konstitucijo od 30. oktobra, groze z novimi še večimi štrajki. Tudi poštarji, telegrafisti in telefonisti šume. Zmešnjava bo seveda še večja, ko pristopijo k velitvi členov »dume«. Rubeči in narodnjaki se oborožujejo. Težko je kaj reči, kaka bo fuzijomija Rusije čez nekoliko tednov. »Rubeči« so v zvezi z židovstvom, Švedovci in Poljaki Narodnjaki izjavljajo, da ne dovoli »razela« Rusije. Boj bo za obstanek. Ni dvoma na tem, da zmagata narod. Tu je sedaj tiho.

Avstrijska poslanska zbornica.

Dunaj 6. Nadaljevala se je debata o vladni izjavi. Posl. Herold (nezavisne nemške stranke) je izjavil, da je njegova stranka za splošno enako pravico, da postanejo vsi delavci enakopravni. Česko-radikalni poslanec Klofaš se je zavaroval proti temu, da bi češki namestnik dobil pooblastilo za proglašanje izjemnega stanja v Pragi ter je naglašal, da vlada v Pragi mir. Debata je bila zaključena. Glavni govornik grof Sternberg je hudo napadel ministrskega predsednika in poslanca Adlerja in Kramara ter izjavil, da se morajo vsi nacionalisti, naj si bodo Nemci, Čehi ali Poljaki, ako nočejo biti izdajalci ljudstva, združiti v boju proti mednarodni socialni demokraciji. Govornik je za pravično spremembo

volilne pravice, vendar bi imel državni zbor ustvariti le splošni zakon, dočim bi imeli delni zbori izdelati podrobne določbe, ker bi se s tem moglo jemati ozir na potrebe in posebnosti posamičnih narodnosti kronovine. S tem je bila debata zaključena. Prihodnja seja jutri.

Dr. Adler in boj za splošno in enako volilno pravico.

III.

Zanesljive osebe nam poročajo, da so se osebno uverile, da je nastop dr. Adlerja v debati o Gautschevi izjavi hudo razočaral ne le delavce pripadnike narodne stranke, marveč da je čsupail tudi mnogokatega naših delavcev, ki očitno simpatizirajo s socialno demokratično stranko in njenimi težnjami. In temu se ni čuditi. Sej bi bilo to le znak o mali meri razsodnosti v h delavcih glede razlike med nastopanjem vodilnih krogov socialne demokracije do vštete 28. novembra in med nastopom dr. Adlerja v državnem zboru. Razlika je bila prečidna, kontrast preostel. In sicer se je kazala razlika toliko v pogledu forme nastopanja, kolikor tudi glede stvari same. Izjavljamo z možko besedo, da nas ne vodi nikaka animoznost do socialno-demokratske stranke, ampak konstatujemo le dejstvo, na katero so nas opozarjali z mnogih strani in ki je mi le obšalujemo radi veličine in važnosti stvari, za katero se bje sedanjí ljuti boj. Ta veličina je tolika, da je sedanje razdobje, ko se bje boj za realiziranje tega postulata, res historičnega in epohalnega pomena za državo. Trenutek, ki do nese zmago te velike socialno-politične ideje, bo brez dvoma visok mejnik med minolostjo in bodočnostjo. Le v zavesti, da gre tu za pravično stvar, za preobrazbo, ki naj prinese sloveški družbi novega zdravega političkega življenja, bi bil gotovo želel vsakdo, ki se zaveda tega, da je bil nastop dr. Adlerja v parlamentu malo drugačen, nego je bil.

Toda, čemu naj bi rekrimirali?! Obrachamo se raje na nislav jugoslovanske socialne demokracije z resno besedo. Iz reminiscence, ki smo jo zapisali v teh člankih, izhaja, da je bila ravno jugoslovanska socialna demokracija, ki je kongres svoje stranke v Brau v letu 1899 obvarovala pred hudo smuto, pred odloznom činom, ki bi bil pomenjal napoved vojne vsem avstrijskim nemškimi narodnostim in ki bi bil odprl široko zevajoč prepad med temi narodnostmi in socialno demokracijo. A v koliko škodo bi bilo to za stremeljenja te stranke, to se nam kaže prav drastično danes, ko vidimo mase narodnih slojev — od inteligenta do težaka — kakor sobojevnike socialne demokracije za postulat splošne in enake volilne pravice. Na brskem shodu so zastopniki jugoslovanske socialne demokracije povzdigali zastavo narodne enakopravnosti in so izjavili odločno, da v naši državi ne sme nobena narodnost in noben jezik uživati privilegijev. Na ljud-

skem shodu dne 18. novembra v Celju pa je sodrug Majcen s toplimi besedami zahvaljeval Slovence za njihov nastop za splošno in enako volilno pravico ter je obljubil, da bo socialna demokracija zavzela Slovence, ko pojde za njih opravičene zahteve, izlasti na šolskem polju.

Opravičeno smo pričakovali, da naša socialna demokracija ostane zvesta temu principu enake narodne pravice. Posebno pa se obračamo danes do nje z apelom, da bi nje vodilni krogi tudi ob vprašanju volilne reforme zastavljali svoj vpliv, ki ga imajo za vodstvo združene vsesкупne organizacije, da socialna demokracija obvarujejo pred koraki in sklepi, ki bi pomenjali izneverjenje principu enakosti volilne pravice za individuve za sloje in za narodne celote. Kakor ne sme biti nikakih jezikovnih ali nacionalnih prednosti za katero pleme, tako ne sme biti nobeno pleme favorizirano glede svojega zastopstva v parlamentu. — Če bo jugoslovanska socialna demokracija vrnila to svojo nalogo, zagotovi si častno mesto v javnem življenju naroda našega.

Kriza na Ogrskem.

Čudne vesti so frčale par dni sem iz Budimpešte v svet. Po teh vesteh bi bila došla ogrska kriza zopet na senzacionalno razpote v svojem razvoju in da ima stopiti v novo fazo. Ministerstvo Fejervaryja da je definitivno poraženo in da je nepešedno pred svojim odstopom. Umakniti da se mora, da bo odprta pot za nova pogajanja s koalicio in šanse za sporazumljenje da so se v resnici mnogo zboljšale.

Take vesti so krožile par dni sem. A v prilog jim je prišla tudi vest o potovanju ministrskega predsednika Fejervaryja na Dunaj. Ugibalo se je, da Fejervary že v tej avdienci poda svojo demisijo.

Ogrski ministrski predsednik je bil včeraj res na Dunaju in je bil tudi res vprejet od cesarja v dolgi avdienci. Toda vesti z Dunaja poročajo, da ta avdiencia ni prinesla nikake spremembe v položaj. Nadalje pravijo sicer dunajske vesti, da je v bližnjih dneh pričakovati velevažnih sklepov, ker se skoro snide ogrski parlament, ali iste vesti povdarjajo izrečno, da »se zdi«, da glasovi o ministrski krizi niso bili opravičeni.

Ta dementi nam potrja vnovič, da se je koalicio vendar nekoliko zaračunala in da je pričakovala, da bo boj proti staremu generalu zanjo veliko lažji nego je. Dejstvo, da se tolike vesti o važnih zaobratih v ogrski krizi izkazujejo že naslednjega dne kakor neopravičene, vsbuja mnjenje, da take vesti koalicio lajncira v svet, da tako izraža, kar — bi si želela.

Drobne politične vesti.

Sestanek med kraljem Petrom in knezom Ferdinandom. Iz Belegrada poročajo od dne 4. t. m., da

PODLISTEK.

340

Prokletstvo.

Ugodovski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljevala in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—A.

Na ta klie gospodarjev sta posgaila slugi v bipu za hrbet ter sta začela, pritičivša velika rogova k ustam, veselo trobiti, kolikor jima je grlo dalo. Vojvoda pak, očaran po divnem razgledu na morje in krasno krajino in razveseljen po glasovih iz trobent, je veselo vpadobodel svojega vrance, objel z leveco čutarico, z desnico po bundovan. Konj je kopal v strmo pot in milota je bila gledati ga. Slugi sta glasno trobenjale, da je odmevalo po gori in dolu, vojvoda Hrvoja pa je ob luči solca obračal pozlačen drog z žebli okolo desnice svoje

ter ga metal kvišku, pak ga zopet lovil v roke, dvignil svojo odičeno čutero, potegnil dva trikrat ter začel glasno pevati:

Brate mlo zdrav mi sada bio!
Slava tebi primorska ti diko
Blago meni gdje no junak padam
A u dvore večega junaka.
Da si brataki lica izljubimo,
Da se rujna vina napijemo.
Napijemo, liepo veselimo,
Sve u slavu boga velikoga,
A na diku kršćanskog junačtva.

Veseli glasovi gospoda Hrvoja so seveda izstavili prebivalce trdega grada Omiša deloma na okna, deloma na grajske zidine, a stolpeki čuvaj se je odzval z višine stolpa svojim močnim veselim trobljenjem. Bošnjak je dospel do grajskih vrat, a tu ga je pričakoval ban Ivaniš, stoji, gologlav in držeči roko na srecu. Poleg njega je stal sluga, ki je na krožniku iz kositra držal bleb pšeničnega kruha in solnik, pola bele soli.

— Da si mi zdrav, primorska dika, v tvojih belih dvorih, je pozdravil Hrvoja

domaćina; davno že me je gnalo srec, da bi krenil k Cetini pod Mosorplanino in da bi stopil pod tvojo pošteno streho. Ali vedno je bilo zaprek in ovir, ki so mi prihajale pod noge, da nisem mogel doživeti sreče, da se nagledam tvoje čestite rodbine in da se junjski poveselim s teboj. Sešaj pa se je namerila prava ura in prilika, in ako sem ti po volji, bom tvoj gost od srec, in poprej, nego mi konjiš preskoči prag tvojih gospodskih dvorov, porečem: Bog blagoslovi v dobrem zdravju in v sreči tebe in vse tvoje svoje in vsakega in vsako, ki se more ponašati s tvojim poštenim namenom in tvojo krvjo. Hej, brate moj, bodi mi živ in zdrav! Po teh besedah je dvignil slavai junak Hrvoja čutarico zopet v vis, poskrnil dvakrat in jo podal gospodarju omiškemu, ki je storil istotako kakor Hrvoja in pordravl došleca:

— Dobro mi došel, in našel poštena brateka srec, vojvoda nad ostalimi vodjodi, deano krilo ponosne Bosae. Dolgo sem pri-

čakoval te sreče, da mi junak padeš v dvore, da jih bo tvoja alava polna in te pogostim po brataki. Srec mi je poskočilo od radosti, ko sem čul, kako ti grlo glasovite ori pod gradom v junjski pozdrav. Silno sem se razveselil jaz, in razveselili so se moji od srec. Zdrav mi bil brate moj! Evo ti kruha in soli na pragu moje častite hiše, da veš da si pod mojo streho domač in ne gost, tako na mesni dan kakor na post, da sta ti odprti moja klet in moja fitnica, da ti je vsaj družba na zapoved, a vsa družina na poštenje in ljubav. Tu boš odelej gospodar, kakor jaz.

Ko je ban Ivaniš začel Hrvoji ozdravljati, ter mu posudil kruha in soli, snel je junak svoj kalpak, položil ga pred se na sedlo, ter je poslušal svečanim obrazom lepe besede gospodarja omiškega. Na to se je poklonil, trikrat odtrgal od hleba založaj posul ga z belo soljo ter ga pojel reči:

— V imenu božjem na veke! Amen.
(Pride še.)

sta se na beligradskem kolodvoru sestala kralj Peter in bolgarski knez Ferdinand, ko se je poslednji peljal mimo. Sestanku so prisostvovali ministri predsednik Stojanović in ministri vanjih stvari Zujović in bolgarski diplomatski agent Ricov s svojim agentom.

Za slogo Srbov in Hrvatov. Iz Zagreba poročajo, da se je v posedek vrnil v Plaskem zaupen sestanek v hiši Stana Uzele, ki je bil prav dobro obiskovan. Govorila sta, burao posravljen, urednik »Novoga Srbobrana«, Svetozar Pribičević in dr. Frank Potočnjak. Red je bil uzoren. S posebnim veseljem je pozdravil shod složno delovanje Srbov in Hrvatov.

Ljudsko štetje na Nemškem. Minolega četrtka se je v Nemčiji vrnilo ljudsko štetje. V nemškem cesarstvu se ljudsko štetje vrši vsakih pet let. V zadnjih letih se je prebivalstvo redno pomnoževalo za 800.000 do 900.000 glav. Kako je naraščalo prebivalstvo na Nemškem, kažejo naslednje številke: Leta 1826 to našli 24.831.396; leta 1834: 30.608.698; 1852: 35.929.691; 1871: 41.831.396; leta 1874: 41.058.804; leta 1875: 42.727.360; leta 1880: 45.234.061; leta 1885: 46.855.704; leta 1890: 49.428.470; leta 1895: 52.279.901; l. 1900: 56.345.014 glav. Zadaje ljudsko štetje pokaže gotovo, da ima Nemčija okroglih 60 milijonov prebivalcev.

Angleški kralj Edward pojde kakor poročajo iz Londona na spomlad na potovanje ter poseti o tej priliki Atene in Carigrad. Na tem potovanju bo rešil kralj rsna politična vprašanja.

Belgijski kralj morganatično poročen? Bruseljski socialistični list »Le Peuple« poroča, da se je belgijski kralj Leopold morganatično poročil s neko gospo Leroix in da je svojo soprogo povzdignil v baroneso. Zakon je bil sklenjen že pred nekoliko mesecev. Soproga se nahaja sedaj v neki vili na Rivieri, kjer da pričakuje poroda. Ta ženitev je baje povod, da se hoče kralj Leopold odpovedati prestolu.

Domače vesti.

Za tržaške Slovence ne, pač pa za — Albance! Glavni karakteristika avstrijske politike je pač ta, da je človek z normalnim razumom ne more umeti. Ta politika nima nikdar zmisa za to, kar jej je najbližje in bi jej bilo — rejkoristneje. Stara avstrijska politika dela navadno nasprotno od tega, kar bi pričakoval človek z navadnim normalnim razumom.

Le ob taki politiki je možno, da ta slovenski živelj v Trstu, ki je bil nekdanj na tej eksponirani točki države prava inkarnacija lojalnosti in dinastičnega čutovanja, že 20 let obupno kliče, naj mu javna uprava da eno — šolo.

Kakor znano se državna uprava izgovarja, da nima zakonitega sredstva, s katerim bi mogla prisiliti občno tržaško v ustanovitve slovenske šole. — Istotako ne more sama ustanoviti take šole. Država vzdržuje sicer v Trstu za nemško kolonijo dve nemški srednji šoli in kakih 50 družih nemških razredov, toda njej se menda zdi prava drznost, če bi kdo zahteval, naj tudi za slovensko avtohtono, domače prebivalstvo kaj stori! Če že ne toliko, kolikor za nemško kolonijo, pa vsaj nekaj.

Ne — za Slovence vlada nima denarja. Za nemške kolonije krišem država ga je pa vedno! Nu, temu smo se že privadili kakor na pol bari berač mrazu. In prenašamo tovrstne kršene resignaciji in z — oslovsko-slovensko potrpežljivostjo...

Sedaj pa doznanjemo nekaj, kar presega celo preširoke meje te potrpežljivosti. Doznanjemo namreč, da ista vlada, ki nima denarja niti za vzdrževanje ene slovenske šole v Trstu, ustanovlja in vzdržuje šole v — Albaniji. Pa še kakšne!! Ču'te, pa naslonite se ob kak sid, da ne padete vanak: avstrijska vlada širi in vzdržuje v Albaniji — italijanske šole!!

V svojem članku »Wanderungen in Nord Albanien«, ki ga priobčuje dr. Karl Hassert, pripoveduje avtor na 368. strani, da Avstrija vzdržuje v Skadru jezuitski koleg, kjer se vzgaja albanška katoliška duhovščina. Velik del svečenštva v Albaniji, posvetnega in redovniškega, so Avstrijci. Pa tudi domača albanška duhovščina je plačana s avstrijskim denarjem. Sicer je tudi Italija ustanovila v Albaniji nekaj šol, ali glavno delo propagande opravlja Avstrija. V jezikovnem pogledu pomenja ta avstrijska propaganda

širjenje veljavnosti — italijanskega jezika, dela torej za svojega najintimnejega sovražnika in konkurenta v Albaniji!

To pa je še res, da je avstrijska propaganda v Albaniji v lepem soglasju z avstrijsko notranjo politiko. Če že naša vlada v Avstriji zapostavlja Slovence in povpešuje Italijane, zakaj bi ne trošila v ta lepi namen tudi v Albaniji?! In poleg tega je še to dobro, da se ljubim prijateljem ne treba preveč truditi za laško propagando, ker dela avstrijska zanje. — Ali praška »Politik« je istaknila o tem neko koščljivo vprašanje: o d kje jemlje avstrijska vlada denar, ki ga troši v Albaniji?! Ne v avstrijskem ne v ogrskem državnem proračunu ni najti proračunjenega niti novčiča v ta namen! — Kdo je dovolil te izdatke, ki so izdati, kakor trdi Hassert?!!

Za tržaško šolo ne utegne državna uprava niti novčiča, pač pa ga zna najti po nesanih poteh za — italijansko propagando v Albaniji!!

»Der Weg«. Nedavno je začela izhajati na Dunaju izborna revija pod imenom »Der Weg«. Ista prinaša velesnanih, temeljito pisanih člankov — ki se odlikujejo po hvalevredni objektivnosti — o najraznovrstnejih pojavih vseobčnega življenja. V zadnji številki prinaša n. pr. razprave: Splošna volilna pravica in ženske. — Narodnost in kultura. — Parlamentarni poslovni redi. — In mi v Nemčiji? — Nevarnost za narodni značaj. O dogodkih na dunajskem vseučilišču. Vesti. (Postanek. Razgled cerkvenega pouka iz astrologije. — Prave naloga narodne politike. — Robert Hamerling o antisemitiki novinarski tropi. — Bernhard Shaw kakor dramatik — Shaw o Shawu. — Kulturne iveri.) Glose (Famosen odgovor. — Aristokratska znanost. — Monotijev morski hospic. — Javno pravna nemoralna. — Reštev ogrske krize? — Neki vsemomski poslanec za narodno avtonomijo.) Kajiga o odrekanju. — Zaščitnik. Posebno opozarjamo, da je med sotrudniki te revije znanih slovarskih imen.

Uredništvo: Dunaj IX/3. Garelligasse 3. Naročnina za četrtletje 3 K. Posamične števe po 24 stek.

Iz Kamala nam pišejo dne 4. t. m.: Skromen mož v skromni službi je sicer, ki je dne 20. slavil svoj časten dan, ali tem ganljivejša je bila ta slavnost, ker so se je udeležili tukajšnji veljavni činitelji, županstvo in cerkveno oskrbnitstvo, kateremu se je pridružilo tudi nekaj dam. Naš cerkovnik g. Valentin Kofol je praznovanje štiridesetletnice svojega cerkvenega službovanja. Ob tej priliki nas je naš Tine pozval v svojo gostoljubno hišo! In iz arca radi smo sledili temu pozivu, da se svojo navzočnostjo povečamo veselje vrlemu možu.

Štirideset let službe! To je mnogo in častno brez razlike, ali je služba visoka ali skromna — in redki so oni, ki morejo slaviti tako štiridesetletnico. In pa še tako čili in zdravi, kakor je naš Tine vzlic svojim 69 letom in prestanim boleznim in operacijam! A vrhu vsega si je naš slavljence znal ohraniti ljubezen in spoštovanje vseh, kakor sve dočijo mnoga častna spričevala.

Nu, g. Kofol je tudi posestnik, mizaraki mojster in ves čas občinski svetovalec. In povsodi je ta skromni mož — koristen. Pripoznanje njemu, ki je je zaslužil! Povodom svoje štiridesetletnice je prejel tudi več laskavih pismenih in brsojavnih čestitk izlasti od duhovnikov ki so tu službovali.

Te čestitke so nam še bolj oselajale trenutke, ko smo bili sbrani v hiši slavljencevi v lepi harmoniji ob navdušeni in lepi poemi. Dne 2. t. m. pa je bila občinska seja, v kateri je skupno starešinstvo čestitalo vrlemu možu.

V zaključek naj zabeležimo še to zanimivost, da se je ded sedanjega Valentina Kofola, Ivan Ceflu, ki je bil studiral gimnazijo, priženil v Kanal (v takratno hišo Qualica) in je bil dne 29. septembra 1798. tukaj nastavljen kakor — cerkovnik. Temu je torej 107 let!!!

Tovarišem — trgovcem z jestvinami! Kakor znano smo mi slovenski trgovci z jestvinami sklenili svojedobno, da bomo plačevali prispevke našemu konsorciju le proti slovenskim, oziroma slovensko-italijanskim pobornicam. Zdruga pa pritika na one trgovce, ki se drže tega sklepa, ali s svijačami, ali lažmi, ali grožnjami, da bi jih prišla v plačilo prispevkov proti lažkim pobornicam. Sedaj nam vodstvo konsorcija žuga potom magistrata s eksakucijo. Oaim

slovenskim tovarišem, ki niso še plačali in so ostali zvesti našemu sklepu, naznanjamo, da se je proti temu nasilju konsorcija že vložil rekurz na namastništvo, ter jih pozivljamo, naj ne plačajo prispevkov ne proti lažkim pobornicam konsorcija, niti ne magistratnemu iztirjevalcu, dokler ne bo rešen rečeni rekurz. Nikar naj se ne ustrašijo zagrožene eksakucije, marveč naj se mirno puste zarubiti! Ob enem Vas opozarjamo, da Vas v kratkem skličemo na važno posvetovanje. Bodite pripravljeni!

Odsek.

Legijonarji, narodna igra s petjem iz Napoleonovih časov, ki jo priredi »Dramatično društvo« v »Narodnem domu« v Trstu v nedeljo, 10. t. m. vzbuja pri vseh tržških in izven Trsta stanujočih zavednih Slovenceh veliko zanimanje. Že zdaj kupuje občinstvo sedeže prav pridno pri vratarju »Narodnega doma« v Trstu. Opozarjamo vse one, ki se mislijo udeležiti predstave, da se preskrbe že poprej s sedeži, da na večer predstave ne bo tolike gneče in zamude s vpriporitvijo, ker se igra prične točno ob 8. uri zvečer. Kakor se razvidi iz vaj, bo ta igra užitek za naše občinstvo, posebno še, ker igra glavno ulogo g. Anton Verovšek, režiser v Ljubljani. Pevske točke bo proizvajalo naše priljubljeno »Slov. pev. društvo«.

Novo vojaško uniforme. Kakor javljajo s Dunaja namerava vojno ministerstvo pri lovskih polkih uvesti novo uniformo, ki bo odgovarjala vsem modernim zahtevam, kar se tiče vidnosti in opazanja. Vse stvari iz kovine (gumbi itd.) so motne barve, jermena nebarvana in vreče sa kruh in zavoji za kuhinjsko posodo so iz sivega blaga. Tudi suknje so iz popolaoma sivega blaga. Govore, da uvedejo novo uniformo že na prihodajo spomlad.

Čemu rabijo tovarni listi? Prejeli smo:

Neki tukajšnji trgovec nas je vprašal, naj mu povemo, čemu da prav za prav rabijo na železniški tovarni listi? Poslal nam je na ogled več teh listov. Tiskovine so nemško-laške, izpolnjene so pa v nemškem jeziku, da si prihajajo tudi iz Ljubljane in iz Kranjske.

Ljudje, ki pošiljajo blego, ne poznajo ne enega, ne drugega omenjenih jezikov — tukajšnji trgovci pa zna za silo laški. Oni, ki pošiljajo, ne umejo vsebine in oni, ki vprejema, tudi ne! Čemu služijo torej tovrni listi?

Sedaj je na tovarne liste prilepljen poseben nemško-laški listič, na katerem železničar vodstvo javlja nove odredbe glede odvažanja blaga.

Tukajšnji trgovec mora hoditi okolo in iskati ljudi, da mu tolmačijo vsebino tovarnih listov!

Kako je možno, da se iz Kranjske in celo iz Ljubljane pošiljajo slovenskim strankam nemško-laški tovarni listi, ko je celo v Trstu dobiti nemško-slovenske?!

Naš gospod trgovec misli, da je na tem kriva sama železniška uprava — mi pa pravimo, da je glavna krivda na trgovcih. Ako bi trgovci zahtevali povsodi in vedno le nemško-slovenske tovarne liste in jih sami izpolnjevali v slovenskem jeziku, bi odpadli glavni del teh pritožb. Kar se pa t. d. ome njenega lističa, je ta le posledica brezbriznosti naših trgovcev. Ko bodo naši trgovci rabili le slovenske tiskovine ter te izpolnjevali izključno v slovenskem jeziku, bo železniška uprava morala uvaževati slovenski jezik.

Tukajšnja železniška oblastva zapostavljajo naš jezik, ker se tukajšnji slovenski trgovski krogi ne postavljajo po robu, kar bi morali storiti na vsaki način.

Mi obsojamo to postopanje na železnici, a ob enem pozivljamo naše trgovce, naj sahtevajo od vseh oblastev, da spoštujejo jezikovno ravnopravnost.

Vojna ladija »Panter«. Glasom brojavnega poročila je vojna ladija »Panter« dospela v Bangkok. Na krovu je vse zdravo.

Praznovanje sv. Miklavža. Na predvečer imenovanega praznika nudil je notranji del našega mesta, a posebno ulica sv. Katarine nenavadno sliko; vse polno očetov in mater obloženih z vsakovrstnimi igračkami, od vseh strani se je razlegalo zvižganje in ropotanje. Enako razpoloženje in ravno tako vesele obraze srečate jutri, v petek sveder

na Miklavževi zabavi, ki jo priredi vrlo »Slovensko pevsko društvo« v »Sokolovi« dvorani z razliko, da matere, očetje in otroci bodo govorili naš mili slovenski jezik. Pridite vsi vi, ki želite, da se naše družabno življenje okivi, in vi prijatelji petja in plesa. Razpored je tako sestavljen, da bo vsak obiskovalec našel svojo zabavo. Izvajale se bodo pod vodstvom društvenega pevovodje g. Bartela krasne pesmi, virtuozi X. bo proizvajal na glasovirju razne muzikalne umotvore. Kakšen bo pa Miklavžev nastop, to ne morem prej razkriti, ker mi je bila priporočena tajnost; ali to vam lahko rečem, da bo nastop nad vse sijajen in bo gotovo razveselil naše nežne otročiče. Samo to je potrebno, da naše matere pošljejo naslovljene darove vratarju »Narodnega doma«, ki je v to pooblaščen od društva.

Novo župno cerkev sv. Blaža zgradijo v Zagrebu v dolnem mestu. Mestni svet zagrebški je o tem sklepal v torek. Načrte je napravil arhitekt g. Vancaš.

Statistični izkaz tržaške občine za september 1905. (Številke v oklepajih pomenjajo dotično število leta 1904.) Meseca septembra t. l. se je rodilo 452 (486) otrok, in sicer 233 moških in 219 ženskih, 367 zakonskih in 85 nezakonskih otrok. Na 8 porodih so bili dvojčki. — Poročilo se je 193 parov (114), med poročenji je bilo 16 vdovcev in 5 vdov. Umrlo je 482 (331) oseb, 256 moških in 220 ženskih; od teh jih je bilo 339 svobodnih, 94 poročanih, 49 vdovcev in vdov, 162 je bilo otrok, pod enim letom. V bolnišnicah je umrlo 128 oseb. — V veliko bolnišnico je bilo vsprejetih 1314, v bolnišnico v sv. Mariji Magdaleni 128, v blaznico 4 osebe; odpuščenih je bilo iz velike bolnišnice 1248 oseb, iz bolnišnice v sv. Mariji Magd. 98, iz blaznice 7 oseb. — V mestno območje je bilo vsprejetih 15 oseb. — Požarov je bilo 25, ki so povzročili 45.000 K škode. — V mestni zastavljalnici je bilo 29.737 strankam izdanih 501.255 kres, 21.721 strank je povrnilo 285.550 kron. — Na tramvaju se je vozilo 938.850 oseb. — Uvozilo se je 8260 (8191) glavne živine, in sicer 3092 volov, 9 bikov, 112 krav, 2040 telet, 12 jagnjet, 2614 kostrunov, 215 prešičev, 166 konj.

Tržaška statistika. V tednu od 26. novembra do 2. decembra t. l. se je rodilo 62 moških in 66 ženskih, skupno 128, od teh je bilo 27 nezakonskih. — Umrlo je 92 oseb, in sicer 51 moških in 41 ženskih. — Poročilo se je 56 parov.

Aretovan je bil včeraj 28 letni težak Ivan Santini. Ta človek je bil že pred kakimi 3 meseci aretovan radi tatvine znamk na poštnem uradu v borznej palači. Bil je tudi sojen radi iste, a na razpravi je bil oproščen obtožbe. Včeraj predpoludne ob 10. uri in pol ga je pa policijski adjunkt Jurij Titz zopet aretoval radi iste afere in to vsoled svojih daljnih poizvedeb.

Aretovana tatova. Včeraj predpoludne ob 10. uri in pol sta bila v ulici del Belvedere aretovana 19-letni kovač Josip Furlan in 22 letni voznik Jakob Černe, oba brez stalnega stanovanja in oba brez dela. Aretovana sta bila radi postopanja. Ko so jima pozneje na policiji preiskali žepe, so našli pri enem njiju 5 vetrihov, srebrno uro, britev in še neko drugo brivsko orodje, pri drugemu pa fotografirano sliko zaljubljen dvojice. No, po tej sliki in pa po brivskem orodju je policija takoj spoznala, da sta Furlan in Černe izvršila tatvini pri krčmarju Črničju v krčmi »Alla F. ducia« in pa pri nekem brivcu v ulici Medja, katera dva sta tatvini prijavila pred nekaj dnevi. Ova fotografirana slika je bila namreč ukradena pri krčmarju Črničju. Seveda niso tatovi vzeli le ono sliko, ampak tudi večjo svoto denarja.

Koledar in vreme. Danes: Ambrozij, škof; Veselin; Visesava. — Jutri: Čisto spočetje Marije device; Mojslav; Tola. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 10,5° Celsius. — Vreme včeraj: oblačno.

Gospodarsko.

Prejeli smo: Včeraj smo prisostvovali odhodu enega največjih transatlantskih parnikov, ki potujejo iz naše luke v svobodno Ameriko. Ime temu moremku gorostasu je »Giulia«, pripada pa velikemu društvu »Austro-Americana« — Bratov Kozulič, ki odpošilja vsaki teden en parobrod v Ameriko (New-York), a na njem bo vedno nad 500 ljudi in vsakovrstnega blaga našega domačega proizvoda. — No, povrnilo se na

parnik »Giulia«, ki je lahko ponosen na svoje krasno ime, ker je na sunaj eleganten, a v vsakem pogledu prikladen za tako dolgo potovanje. Parnik »Giulia« je odplul iz Škoda ob 8. uri zvečer, ker je tukaj ukradli popotnike-izseljence, ki so takom tedna drži iz raznih krajev, ter so v posebnem društvenem zavodu čakali dneva odhoda. S parnikom »Giulia« je odpotovalo 605 izseljencev in sicer: 212 Galicianov, 45 Rusov, 73 polskih Židov, 40 Slovakov, 35 Madjarov, 16 Rumunov, 8 Bolgarov, 41 Hercegovcev, 34 Črnogorcev, 21 Dalmatincev, 32 Hrvatov, 8 Istranov, 12 Slovencev, 9 Srbov, 1 Čeh, 1 Italijan, 2 Američana. V I. razredu je bilo 8, v II. 7 potnikov. Ženskih je bilo 75.

»Kam potuješ brate?« sem vprašal nekega korenjaškega Dalmatinca.

»V Ameriko, bogme!«

»Zakaj si se naveličal domače hiše?«

»E moj brate, dobro je doma, toda te žavno je delati ves dan, pa še gladovati. Izneverila se je zemlja in morje, a brat mi je pisal, da ima blizu Čikaga službo v rudniku, kjer dobiva na dan po dva in pol dolarja (12 in pol kron), pa pomaga sebi in hiši. V našem selu so naši ljudje poslali tekmo enega leta nad 60.000 kron iz Amerike domov. Grem tudi jaz, da poskusim srečo, a dospem s tem parobrodom v New York v 14 dneh. To je za nas najboljša družba.«

Nisem vedel, kaj naj bi odgovoril. Priporočil sem mu samo, naj se večkrat spomni svoje domovine, in da se skoraj srečen zopet povrne med svoje. Zaman je, izseljevanje bi moglo postati za nas dobro, samo ako bi poklicani krogi skrbeli, da privedejo izseljence na njihovo domovino, mesto, da jih drže daleč od nje, kakor se to dogaja v naši Avstriji.

Društvene vesti in zabave.

Pevcem in pevkom društva »Kolo« naznanja predsedništvo, da bo prihodnja pevska vaja v petek, na Marijin praznik, od 2. do 4. ure popoldne.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu ima v soboto 9. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih svoj III. redni občni zbor z običajnim vsporedom. Slovanski gosti dobro došli!

"Slovansko pevsko društvo" v Trstu.
vabi uljudno slav. občinstvo na

Miklavžev večer
kateri praznik
jutri dne 8. decembra v "Sokolovi dvorani".
Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Enopred: Petje, komadi za glasovir, Miklavžev nastop, velika bitka s serpentinami in pišči. Plesna zabava se začne ob 11. uri zvečer in traja do 2. ure popoldne. Vstopnina k veseli 40 st.; k plesu za gospode 50 st., dame prosto.

Za obilno udeležbo priporočamo **ODBOR.**
Opazka: Darove je poslati vratarju »Narodnega doma«.

Veselični odsek »Trgovskega izobraževalnega društva« ul. S. Francesco št. 2 priredi v petek dne 8. t. m. »Miklavžev večer« in ple-mi venček, h kateremu bo sviral orkester. Pričetek točno ob 6. uri zvečer in bo trajal ples do 1 ure popoldne.

Miklavževe darove vsprejemajo v društvenih prostorih.

O d e k.

Miklavžev večer v korist ženske podr. Sv. Cirila in Metodija priredi sv. Ivanški rodoljub v petek pop. ob 4 in pol uri v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu. Na vsporedu bo igra »Treje tičke«, petje, godba, Miklavžev nastop ter razdelitev daril.

Darila naj se pošiljajo v otroški vrtec, ali v petek pop. v »Narodni dom«.

Vstopnina 40 st., sedeži 20 st. Otroci ne plačajo nič.

Na obilno udeležbo vabi

o d b o r.

Darovi.

Velikodušen dar. Gg. Ivan in Milka sta ob priliki žalostne obletnice podarila za »Božičnico« 70 K. »Dijaškemu podpornemu društvu« pa 30 kron. Bog živi plamenita rodoljuba!

Za »Božičnico« so darovali; gđ. Marija Žitnik 4 K, g. Kukanja in Tyrichter 22 m. finega blaga, g. Jiras 4 kose sukan. Za nadaljne darove prosim in se vnaprej zahvaljuje.

Za družbo sv. Cirila in Metodija so nabrali svatje na porokah g. Drag. Grego-

riča z g. Marijo Kureto in g. Vekoslava Kureta s gospojo Marijo Čokovo 12 K.

Neški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija so darovali gosp. Križman Mat. v R. br. 10 K 32 st., gosp. Jakob Žagar v Lipic 6 K, gosp. Ivan Godina v Škodu 10 kron.

Razne vesti.

Koliko denarja prihaja iz Amerike v Avstrijo. Zada je leta prihaja iz Amerike šimdalje več denarnih pošiljatev v Avstrijo. Leta 1900 je prišlo iz Zedinjenih držav 5 in pol milijonov kron, leta 1904 pa že 16 milijonov, a letos so znašale pošiljatev že v prvi polovici 9 milijonov. To pa še ni vse prihrank, ki ga izseljenci pošiljajo v domovino. Mnogo denarja se pošilja po posredovanju bank, mnogo pa tudi v pislih.

Brzjavne vesti.

Proračunski odsek.

DUNAJ 6. Proračunski odsek poslanske zbornice je s veliko večino vsprejel polletni proračunski provizorij.

Češki klub.

DUNAJ 6. Češki klub je imel danes sejo, na kateri je sklenil, da zastavi po rešitvi volilne reforme vse moči, da se ustanovi v Brnu češko vesečilšče in da se uvede češki notranji jezik v vse češke urade.

Grški kralj na Dunaju.

DUNAJ 6. Cesar je popoldne posetil grškega kralja Jurija v njegovem stanovanju, ter stal pri njem dlje časa. Vlada sta se priščne pozdravila. Pozneje je kralj v cesarski palači oddal za cesarja svojo karto.

Konferenca načelnikov klubov.

DUNAJ 6. Na današnji konferenci načelnikov klubov, katere se je udeležil tudi ministerski predsednik baron Gautsch, je bilo po daljši debati, na kateri so voditelji stranke izrekli svoje mnenje glede dnevnega reda, sklenjeno, da se v prihodnjih sejah reši: trgovinsko pogodbo z Italijo, proračunski provizorij, podaljšanje veljave zakona o lokalnih železnicah in državna podpora trgovinske zbornice.

Ministerski predsednik Gautsch je izjavil, da delegacijske volitve ne pridejo na dnevni red tekočega zasedanja, ker minister Goluchewski tega ni zahteval. B žične poštice se prično med 16. in 20. t. m. Parlament se bo odgodjen. Po novem letu bo sklican moravski državni zbor na 8 do 10 dni, potem se pa takoj zopet sestane državni zbor.

Kriza na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 6. »Ogrski biro« poroča s Dunaja: Minister za trgovino Vörös in minister za poljedelstvo baron Feilitzsch sta dospela danes s jutraj smrkaj. Ministerski predsednik baron Fejervary je bil danes ob 10. uri predpoludne vsprejet od cesarja v posebni avdijenci.

BUDIMPEŠTA 6. »Ogrski biro« poroča s Dunaja: Ministerski predsednik baron Fejervary se je ob 3 uri popoldne vrnil v Budimpešto.

BUDIMPEŠTA 6. Vodilni odbor kraljeve je imel danes predpoludne konferenco, na kateri je mesto obolelega Košuta predsedoval grof Apponyi. Odbor je razpravljal o eventualitetah, ki utegnejo nastopiti povodom seje poslanske zbornice, ki se bo vršila dne 19. t. m.

BUDIMPEŠTA 6. (Ogr. biro.) Število štrajkovcev se je danes pomnožilo, ker se je osobe več manjih tiskarn pridružilo štrajkovcem. Sodi se, da postane štrajk koncem tedna splošen. Tudi iz več pokrajinskih mest prihajajo poročila, da so stavci ustavili delo. Politični list »Nepeza« je v današnji številki priobčil pesem pod naslovom: »Mi napredujemo!« Ker hujska ta pesem proti lastni in ustavi, je proti listu uvedena kazenska preiskava in je bila številka zaplenjena.

Francoski senat.

PARIZ 6. Senat je nadaljeval raspravo o zakonskem načrtu glede ločitve cerkve od države. Deno x je zahteval, naj se opusti nujnost, za katero se je senat početkom rasprav izjavil, da zamore isti pričetki drugo čitanje zakona. Valle je izpodbijal predlog, rekši, da se je zakon dobro pretrpelo, in da je novi režim liberalen, ter da ne bo cerkev niti ovirala niti jej krtil njene pravice.

Chamaillard je podpiral predlog Denoixa, ki je bil pa s 181 proti 100 glasom odklo-sjen.

Pruska poslanska zbornica.

BEROLIN 6. Poslanska zbornica je po vzkliku zopet izvolila prejšnje predsedništvo.

Francoska zbornica.

PARIZ 6. Zbornica je v svoji dopoludanski seji s 542 proti 14 glasom vsprejela prvi člen zakonskega načrta o starostnem zavarovanju delavcev. Po tem členu prične pravica na prejemke starostne rente s 60. letom.

Švica.

BERN 6. — Narodni svet se je s 81 proti 15 glasom izrekel za ustanovitev odposlanstev v Petrogradu in Tokiju. Sklep mora še odobriti stanovski svet.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 6. Državni zbor je pričel prvo raspravo proračuna vojne mornarice, reforme državnih finanac ter davčnih zakonov, ki so z reformo v zvezi.

Dogodki na Ruskem.

BEROLIN 6. Brzjavka »Petrograjske brzjavne agenture«, dospela preko Eydt-kubnena poroča: Včeraj se je v Carskem Selu vršila svečanost gardnega polka Szeemenov, na kateri je car Nikolaj imel na čete nagovor, v katerem je poudarjal njihovo priznano zvestobo. Na zajutruku častnikov je car Nikolaj napil častniškemu zboru. Še enkrat se je častnikom zahvalil za njihovo zvesto službovanje ter je svoj govor zaključil s željo, naj bi polk vedno ostal zvest, kakor sedaj.

Iz Voroneža poročajo od 3. t. m., da hodijo vojaki disciplinarnega zbora v gruščah po mestu ter da v pijanosti vznemirjajo prebivalstvo. Vojaki, ki so ostali v predmestju Pridača, napadajo prebivalce, drugi del izsiljuje iz prebivalstva sosednih vasi denar.

BEROLIN 6. Brzjavka dospela iz Petrograda preko Eydtkubnena poroča: Let »Rus« je zvedel iz Kijeva, da vlada tamkaj panika. Prebivalstvo beži, velik del čet se je spuntal. Na politehnikih se je vršil shod, katerega se je udeležilo 16.000 oseb. Puntarski vojaki so branili poslopje proti policiji. Nadalje poroča »Rus«, da je glasom zanesljivega vira Durnov brez znanja ministerstva proglasil nad Kijevom vojno stanje. Le grof Witte je vedel o tem.

Na kongresu veleposestnikov, ki se je vršil v Moskvi, je večina govornikov hučo napadala Witteja ter izjavila, da vodi Witte Rusijo nasproti poginu. Predlagalo se je odposlati carja prošnjo, naj odpusti Witteja. Kongres je sklenil prositi v adresi carja, naj vzpostavi red in naj redanjo vlado zamenja s drugo, ker ni sedanja vlada v stanu udušiti nemire. Glede agrarnega vprašanja je bila vsprejeta resolucija, da je med kmete razdeliti državna in občinska zemljišča ter jih ra ta način zadovoljiti.

BEROLIN 6. Brzjavka »Petrograjske brzjavne agenture« iz Kijeva od 4. t. m. dospela preko Eydtkubnena poroča nastopno: Novooenovana stotinja pri 5. pontonskem batalijonu se je dne 30. novembra branila iti na stražo ter je dne 1. t. m. valje protiku-kazom ostavila vojašnico. Kmalu so se jej pridružile tudi druge stotnije brigade saporjev. Puntarji so šli v mesto, da pregovore tamkajšajo posadko, naj se jim pridruži. Našli so podpore pri štrajkovskih delavcih-železničarjih. Proti puntarjem so bili odposlani kozaki, ki so bili vsprejeti s streli. Pri vojašnici polka Azov je polk Novgorod ustre-

lil na puntarje, katerih je padlo 30 do 40. Števila ranjencev ni možno izvedeti. Okolu 200 puntarjev je bilo aretovanih, drugi so zbežali.

Trgovina.

Borna pot: 11. decembra

Tržišča borza.

Napoleon: K 19 13—19.16 angleški K — do —, London kras termin K 240 30—240 50
Francija K 95.55—95.80— Italija K 95.75—95.85
italijanski bankovci K — Nemčija K 117.65—117.80 nemški bankovci K —
avstrijska ednotna rente K 99.60 99.90 ogrski krona renta K 95.05 95.35, italijanska K —
— kreditne azije K 665 — 667.
državne železnice K 658. — 600. — lomb. K 118.25 120.25, Lloydove akcije K 744. — 750 —
Srečke: Tisa K 331.75—335.75, Kraški K 496 — do 483. —, Bodenredit 1890 K 302. — 310. —, denredit 1899 K 302. — 310 — Turške K 146. — do 148. — Srbak — — — — —

(Dalje na četrti strani)

Poslano*).

Slavni »Mlekarski zadrugi«

(v roke g. preds. Ivana Dujca)

v Vremah.

Prve dni novembra t. l. sta bila pri meni predsednik g. Dujc Ivan in en člen odbora tamošnje zadrugi, kjer smo se pogajali za pošiljanje mleka. Gosp. Dujc mi je obljubil, da ustreže moji želji ter začne pošiljati mleko kakor hitro društvo začne posloovati, kar bo v kakih 15—20 dneh. Tudi radi cene smo se dogovorili in spleh zaključili trgovinsko zvezo.

Da-si je pa že minolo nad 30 dni, vendar nisem še prejela nikakega mleka, a niti obvestila radi te zamude.

Po naključju sem pa danes izvedela, da ta slavna zadruga pošilja mleko tukajšnji »Latteria Romans« v ulici Belvedere in sem se jako začudila tej spremembi.

Vprašam sedaj slavno društvo, da-li odgovarja to nekorektno postopanje sklenjeni pogodbi in kako misli to društvo opravičiti tako postopanje?

V TRSTU, dne 6. decembra 1905.

Marija Jvanc,

Mlekarna Hrušica v Trstu.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velevala.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je naša preljuba hči

Eržija

danes po dolgi bolezni, previdena se svetotajstvi za umirajoče, o poludne v 12. letu svoje dobe, preselila v večni raj.

Pogreb zemskih ostankov predrage pokojnice bo v petek 8. decembra t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v ulici Poste št. 12, 1 n. v cerkev sv. Antona novega in potem naravnost na grobišče k sv. Ani.

V TRSTU, dne 6. decembra 1905.

Jakob Čenčel, Frančiška Čenčel,
oče. mačeha.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

== RAFAEL ITALIA ==

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štev. 1

po zelo niskih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh svetovnih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlašano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevili.

I. SERRAVALLO

== Trst ==

Sprejema vloge: na knjižice po 3 1/2 % obresti, na tekoči račun po 3 1/2 % obresti z odpovedjo 8 dni, na žiro račun 3 1/2 % brez odpovedi do K 40.000, za večje zneske pa se je treba glede odpovedi sporazumeti.

Vse vloge se potrdijo v tozadevnih knjižicah.

Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in inozemstva in dovoljuje kredit proti dokumentom ukrcanja.

„JADRANSKA BANKA“ v TRSTU.

ulica Nicolò Macchiavelli 26.

eskomptuje menice, daje predjume na vrednostne papirje kakor tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vnovčuje kupone in izžebane vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.

Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipoteknih zavodih pod najugodnejšimi cenami.

Unajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni de g v papirju	100.50	100.50
„ srebri	100.55	100.55
Amerijska renta v zlatu	117.5	117.60
„ „ „ kronah 4 1/2 %	99.65	99.70
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	90.95	90.95
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	113.45	113.50
„ „ „ kronah 4 1/2 %	95. —	95.15
„ „ „ 3 1/2 %	85.90	85.90
Akcije nacionalne banke	1631. —	1634. —
Kreditne akcije	660. —	667.50
London, 10 Let.	240.17	240.25
100 državnih mare	—	117.62 1/2
20 mark	23.50	23.51
200 frankov	19.13	19.4
100 ital. lir	95.70	95.70
Cevasti ceki	11.32	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.57, italijanska renta 105.55, španski exterior 93.07, akcije otomanske banke 101. —. Menjice na London 25.20.

Pariz. (Sklep.) — Avstrijske državne obveznice 124. —, italijanska turška renta 91.10, avstrijska slatna renta 98.75, ogrska 4. —, renta 96.25, Landerba. 741. —, turška renta 136.75, pariška banka 14.35, italijanske državne obveznice 16.73. Bolja.

London. (Sklep.) — Komor. renta 88.11, lombard. 5. —, srebri 29.91, italijanska renta 92.91, italijanska renta 115, tržni indeks 3 1/2, nemški. —, Dunaju —. Trdna.

Tržna poročila 6. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.74 d K 16.76, riž za april K 14.18 do 14.20, ves za april od K 14.27 do 14.28, koruz. — maj K 13.68 do K 13.70. Pšenica: ponudbe boljše popraševanje ugodneje, tendenca trdna. — Prodaja 28.000 meterskih stotov, za 5 stotik nižje. Draga žita nespremenjeno. Vreme: oblačno.

Havra. (Sklep.) Kava K 47. —, za marec 47. —. Stalno, nespremenjeno. — Prodaja 7000 vreč.

New-York. (Otvor.) Kava K 47. —, za marec 47. —. Stalno, nespremenjeno. — Prodaja 7000 vreč.

Hamburg. (Sklep.) Kava K 47. —, za marec 47. —, za april 47. —, za maj 47. —, za junij 47. —, za julij 47. —, za avgust 47. —, za september 47. —, za oktober 47. —, za november 47. —, za december 47. —. Stalno, nespremenjeno. — Prodaja 7000 vreč.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za dec. 16.65, za januar 16.75, za febr. 16.90, za marec 17.05, za april 17.15, za maj 17.25. — Mirno. — Vreme: sneg.

Sladkor tuzemski Centrifugal 5 prom. Red K 70. — do 72. —, za nov. avgust K 65.50 do 66.50, Concasse in Melisul promptno K 72.50, za nov. avgust K 67.50 do 68. —.

London. Sladkor K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Mirno. Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

Pariz. K 70. —, za nov. avgust 8 1/2 %.

MALA OZNANILA.

V novi prodajalnici jestvin

in kolonijal Petra Peternei

v ulici Giulia št. 76

je dobil vsakovrstno jestvino

zahr: kavo, riž, testenine

(napeljske), sladkor, turščino

in belo moko, naravno maslo,

sveče, mlo, jedilno olje prve

vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

— Blago vedno sveže. —

Podpisani priporočajo svojo

NOVO PEKARNO

IN SLADČICARNO

pri Sv. Jakobu

ul. Sv. Jakoba 12 (staveni št. 101).

Vedno svež kruh. Pošilja-

nje na dom. Sprejema na-

ročila in domači kruh v

pecivo. Postrežba točna.

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Benedikt Suban

Mojnarodno spedijsko posredovanje

Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.

TELEFON št. 1027

Podružnice: Dunaj, Budapest in

Lvov.

Zastopstva na vseh glavnih trgih

tu- in inozemstva.

Se priporoča za preskrbljenje

seljenj s zaprtimi blazinjenimi vo-

zovi za pohištvo toli v mestu koli

tu- in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in

državne uradnike.

Posiljave vsake vrste po stalni nizki prevoznini.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.

Proračuni brezplačno.